

man dog bevæget sig saa langt ned derimod, at der kun er levnet en lille Forstel med Hensyn til Renten, en Forstel, der tænkes anvendt til at dække de eventuelle eller højst sandsynlige Tab, som Staten vil faa, naar den efter at have modtaget Laanene tilbagebetalte gennem Afdragene, skal indfri tilsvarende Beløb af Statsgælden, saaledes som det ogsaa er paalagt i Lovforslagets § 4. Der var oprindeligt, da Lovforslaget blev forelagt, stillet en anden Forrentning og en længere Arrække for Amortisationen i Forslag. Man er kommen bort fra disse Forslag for at imødetomme de stærke Ønsker, der ere fremkomne i den Retning, som man nu er slaaet ind paa, Ønsker, som bleve fremsatte ikke blot igennem Folketingets Forhandlinger, men ogsaa gennem Henvendelser til Regeringen fra forskellige Kommuner omkring i Landet. Det maa imidlertid, skal jeg tillade mig at bemærke, fremdrages, at gennem den Afvikling, der nu er foreslaaet, vil der finde en Tilbagebetaling Sted af Laanene i mindre end 42 Aar, medens de først opstillede Billaar betingede en Afbetaling i 50 Aar, saa at der i denne enkelte Retning vist nu maa siges at foreligge en for Staten bedre Afvikling end efter de først opstillede Billaar. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa at afveje disse med de nu i Forslag bragte, men jeg tror at have hentydet til, hvad der især her er det afgørende. Jeg skal med Hensyn til Lovforslaget endnu blot fremdrage, at den sidst tilføjede Bestemmelse, som findes i § 5, at man vil hde Sognekommuner, der tage, om jeg saa maa sige, Underlaan gennem Amtsaabene, Fritagelse for Brugen af Stempel-papir, er bleven indsat, idet man har anset det for tilstrækkeligt, at der af ethvert Laan hdes Stempelafgift een Gang. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Forslaget til det høje Ting.

Madsen-Mygdal: Jeg sætter megen Pris paa, at det foreliggende Lovforslag fremmes og vil som Følge deraf gerne stemme for dets endelige Vedtagelse. Men desuagtet ønsker jeg at gøre nogle korte Bemærkninger angaaende Forslagets Indhold. I § 1 bestemmes det, hvorledes Forrentning og Afdrag af disse Kommunelaan skal finde Sted, idet Renten fastsættes til $17/10$ halvaarlig eller med andre Ord $34/10$ aarlig. Jeg vilde have sat Pris paa, om det kunde have lykkedes at faa disse Kommunelaan til en lavere Rente. Det er jo oplyst af den højtærede Finansminister i det andet Ting, at det Statslaan, som er stiftet ved Loven af 5te December 1894, har Staten opnaaet saaledes, at alle Udgifter

derved udgøre $3,24$ pCt. aarlig; og jeg synes ikke, der er nogen Grund til, at Staten skulde tjene noget ved denne Forrentning. Naar Staten fik sine Udgifter dækkede og maatte ogsaa den Smule Udgift, der kan være forbundet med at etablere de Laan, som dette Lovforslag omhandler, synes jeg, det kunde være tilstrækkeligt. Staten burde, som sagt, ikke have Udset til, at tjene noget ved denne Forrentning. Den højtærede Finansminister gjorde nok gældende, at den mulige Forstel, der kunde indvindes, derved at man her satte en højere Rente end den, Staten selv skal betale, kunde blive nødvendig til at dække mulige Tab. Men det kunde jo ogsaa tænkes, at der kom Gevinst ved et mulig yderligere Fald af Rentefoden; det var jo muligt, at Bevægelserne paa Pengemarkederne fremdeles vilde gaa i samme Retning som nu, at Staten altsaa ad den Vej kunde have Udset til at tjene yderligere. Jeg finder altsaa ikke den Grund tilstrækkelig til at sætte Renten $16/100$ pCt. højere, end Staten selv maa give. Desuden vil jeg tilføje, at selv om det skulde gaa saa galt, at Staten skulde tabe lidt ved denne Forrentning i Fremtiden, var det dog noget, den hurtigt vilde forvinde.

Dernæst vil jeg gerne gøre en Bemærkning i Anledning af § 2, og det er for øvrigt min Hovedindvending mod det foreliggende Lovforslag. Naar det nemlig hedder i § 2, at disse Laan kunne alene benyttes til Dækning af det Bidrag, som vedkommende Kommune har forpligtet sig til at udrede til et af de Jærnbaneanlæg, som ere blevne bevilgede ved Loven af 8de Maj 1894, saa finder jeg, at disse Laan falde saadan noget, ja jeg kunde gerne sige, som der er sagt i det andet Ting, flum-pis; der finder ikke nogen jævn Fordeling Sted over hele Landet, og jeg synes ikke, at der, hvad Retfærdighed og Billighed maatte kræve, er taget fornødent Hensyn til alle Amtskommuner i Landet. Det er jo en bekendt Sag, at de forskellige Jærnbaneanlæg, som omhandles i Loven af 8de Maj 1894, ville kræve et Tilskud fra Kommunernes Side til et Beløb af saadan noget som 15 Millioner. Og naar her altsaa kun er Tale om Udlaan til Kommunerne af 5 Millioner, vil kun $1/3$ af disse Jærnbaneanlæg komme i Betragtning. Altsaa de Amtskommuner, som ere saa heldige at komme først, i Kraft af den gamle Regel, at den, der kommer først til Mølle, faar først malet, have Udset til at faa Del i denne Begunstigelse, som nærværende Lovforslag indeholder. Det forekommer mig ikke saa ganske heldigt. Jeg vilde have sat Pris paa, om man var gaaet ind paa et andet Forslag, som blev stillet af et Mindretal i